

Dosarul nr. 2ra-786/2023
2-21111351-01-2ra-07062023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. S. Dimitriu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: Iu. Cotruță, I. Țurcan, L. Pruteanu)

Î N C H E I E R E

20 martie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi

examinând admisibilitatea recursului declarat de Instituția Publică Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Abed Ali Muhammad împotriva Instituției Publice Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” cu privire la anularea ordinului de exmatriculare, împotriva deciziei din 14 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 26 iulie 2021, Abed Ali Muhammad, reprezentat de avocatul Petru Ursu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Instituției Publice Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, solicitând anularea ordinului nr. 25-ST/STR din 16 aprilie 2021, restabilirea la studii.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, prin ordinul pârâtului, nr. 25-ST/STR din 16 aprilie 2021, a fost exmatriculat, în legătură cu încălcarea legislației în vigoare a Republicii Moldova, precum și a fost rezoluționat din 16 aprilie 2021 contractul cu privire la instruirea la studii superioare integrate a cetățenilor străini nr. 1408/78 din 07 octombrie 2017.

Totodată, a menționat că, din conținutul ordinului, rezultă că, a fost adoptat în temeiul a trei înscrisuri și anume: procesul-verbal cu privire la contravenție MAI05213920 din 15 aprilie 2021; procesul-verbal nr. 21 din 15 aprilie 2021 al ședinței Biroului Facultății de Medicină nr. 2; explicațiile sale din 15 aprilie 2021, în calitate de student, grupa M1757, ID 10171059, Facultatea de Medicină nr. 2.

Reclamantul a afirmat că, nu a încălcat legislația Republicii Moldova conform ordinului contestat, or, acest act a fost emis în mod arbitrar și vădit pripit, cu încălcarea evidentă a principiului nevinovăției, garantat de Constituția Republicii Moldova, de Declarația Universală a Drepturilor Omului, cât și de Convenția Europeană a Drepturilor Omului, la care Republica Moldova este parte.

Prin prisma prevederilor art. 448 alin. (1), (5) din Codul contravențional, a indicat că, procesul-verbal cu privire la contravenție din 15 aprilie 2021, întocmit în privința sa, nu constituie la moment un act definitiv și irevocabil, însă unul suspensiv, întrucât la data de 29 aprilie 2021 a fost contestat în instanța de

judecată.

Actele administrative emise de pârât și anume: procesul-verbal nr. 21 din 15 aprilie 2021 al ședinței Biroului Facultății de Medicină nr. 2, ordinul nr. 25-ST/STR din 16 aprilie 2021, în temeiul căruia a fost emisă ulterior decizia nr.3 cu privire la revocarea dreptului de ședere provizorie pentru studii din 21 aprilie 2021 și decizia de returnare de pe teritoriul Republicii Moldova din 21 aprilie 2021 a Biroului Migrație și Azil, nu au și nici nu pot produce la moment efecte juridice, din motiv că, actele în cauză constituie acte subsidiare procesului-verbal cu privire la contravenție din 15 aprilie 2021, fiind întocmite în baza ultimului, care, la caz, nu are caracterul puterii lucrului judecat.

Prin hotărârea din 27 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, dosarul nr. 3-1219/2021, s-a constatat cu certitudine temeinicia acțiunii în contencios administrativ împotriva Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova privind anularea actelor administrative individuale defavorabile, fiind admisă și anulate actele administrative individuale defavorabile: decizia nr.3 din 21 aprilie 2021 de revocare a dreptului de ședere provizorie pentru studii și decizia de returnare de pe teritoriul Republicii Moldova nr.14 din 21 aprilie 2021, emise de Biroul Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova în privința sa. Deși, aceste circumstanțe au fost aduse la cunoștință administrației pârâtului și a solicitat în temeiul art. 81 alin. (1) din Codul administrativ, suspendarea ordinului emis în privința sa, până la soluționarea definitivă și irevocabilă de către instanța de judecată a contestației depuse împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție, însă prin răspunsul pârâtului i s-a respins cererea, din motiv că este vinovat de încălcarea legislației Republicii Moldova.

Reclamantul a reiterat că, actul administrativ individual defavorabil, ordinul pârâtului, este pasibil de anulare în mod integral, întrucât a fost emis cu încălcarea gravă a principiului nevinovăției în materie de acuzație contravențională. Or, contestația depusă în ordinea art.448 din Codul contravențional, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție, nu a fost soluționată, respectiv nici legalitatea ordinului contestat nu poate fi abstractizată de legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, ce, la fel, a fost contestat.

Controlul judecătoresc al legalității actelor administrative presupune apărarea drepturilor și intereselor legitime ale cetățenilor, împotriva abuzurilor administrației publice, în condițiile Codului Administrativ. Acest control se desfășurează de către instanțele de judecată în condițiile legii. Întru elucidarea subiectului privind realizarea controlului judecătoresc se impune conceptul competenței, în baza căruia se realizează respectivul control.

Pornind de la scopul primordial al instituției contenciosului administrativ, care este prestabilit de legiuitor și care presupune contracararea abuzurilor și exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, asigurarea ordinii de drept. Și reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitor și care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a

obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Vinovăția sa în săvârșirea faptei contravenționale imputate, ce a stat la baza emiterii actului administrativ contestat, nu a fost stabilită legal, astfel încât, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost contestat. Probarea legalității actului administrativ adoptat, intră în sarcina pârâtului, însă, a constatat cu certitudine faptul că, obligația în cauză nu a fost îndeplinită de pârât. Probe concludente și utile ce ar demonstra vinovăția sa în săvârșirea contravenției administrative, încălcarea legislației RM, pentru care fapt a fost exmatriculat și ulterior supus returnării de pe teritoriul RM, de către pârât nu se regăsesc.

Alegațiile pârâtului formulate în răspunsul său la cererea prealabilă cu referire la cazierul contravențional, devin inoportune cazului respectiv, în măsura în care aceste încălcări, ce au fost stinse legal, nu au constituit temei de emiterie a ordinului de exmatriculare din partea Universității. Actele Biroului de Migrație și Azil au fost emise doar în baza ordinului USMF nr.25-ST/STR din 16 aprilie 2021 cu privire la exmatricularea de la studii, exceptându-se astfel încălcări anterioare. Concluziile reprezentantului pârâtului cu referire la intenția evidentă de a încălca legislația RM, sunt catalogate drept prejudecăți xenofobe subiective și vădit discriminatorii din partea reprezentantului pârâtului față de un student străin.

În subsidiar, a menționat că, caracterul pur formal al actelor administrative emise în privința sa, se deduce inclusiv din faptul că, după emiteria ordinului de exmatriculare, acest act i-a fost adus la cunoștința abia la data de 28 aprilie 2021, când deja erau pregătite actele soluționate pozitiv ale Biroului Migrație și Azil din 21 aprilie 2021, la demersul instituției de învățământ superior din 21 aprilie 2021. Între timp, după data de 16 aprilie 2021, a mai susținut examene în cadrul universității respective, nefiind informat cu privire la inițierea unei proceduri administrative în privința sa și că deja este exmatriculat din data de 16 aprilie 2021. Or, inițial acesta a fost sesizat de către Biroul de Migrație și Azil, dar nicidecum de instituția de învățământ superior în care reclamantul 4 ani își desfășoară studiile, astfel încât, atestă vădit faptul că, actul administrativ contestat, a fost emis în mod arbitrar și pripit, cu încălcarea prezumției de nevinovăției, garantată de art. 21 din Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Prin hotărârea din 22 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Abed Ali Muhammad și s-a anulat ordinul Instituției Publice Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” nr. 25-ST/STR din 16 aprilie 2021 „Cu privire la exmatriculare”, emis în privința lui Abed Ali Muhammad, cu restabilirea acestuia la studii.

În dezacord cu hotărârea primei instanței, Instituția Publică Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a declarat apel.

Prin decizia din 14 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Instituția Publică Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” și s-a menținut hotărârea din 22 septembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În consolidarea soluției, instanța de apel a considerat ca fiind justă soluția primei instanțe privind admiterea acțiunii, fiind emisă în rezultatul aprecierii juste

a circumstanțelor cauzei și aplicării corecte a normelor de drept.

În contextul pretențiilor deduse judecării, instanța de apel s-a referit la prevederile art. 9 alin.(11), art. 150, art. 137 din Codul educației, art. 4 din Regulamentul cu privire la studiile străinilor în instituțiile de învățământ din Republica Moldova și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 504 din 04 iulie 2017, art. 42 alin.(2) lit.d) și alin.(3) din Carta Universitară a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova.

Instanța de apel a reținut că, la data de 07 octombrie 2017 cetățeanul Israelului Abed Ali Muhammad a încheiat cu Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie contractul cu privire la instruirea la studii superioare integrate cetățenilor străini. Potrivit pct. 1.1. al contractului, obiectul prezentului contract îl constituie instruirea la studii superioare integrate de către Universitatea a studentului la Facultatea Medicină conform programelor de studii acreditate în modul stabilit de prevederile legislației Republicii Moldova în vigoare și cu achitarea taxelor pentru instruire de către student.

Prin urmare, obligațiile dintre participanții la proces derivă din contractul încheiat, în baza principiului libertății contractuale. Astfel, raporturile între participanții la proces s-au născut dintr-un contract juridic, urmînd a fi aplicat principiul libertății contractuale. Totodată, reclamantul prin actele normative ale RM este obligat să respecte, legislația Republicii Moldova, inclusiv și regulamentele interne ale instituției de învățământ, care urmau a fi aduse la cunoștință reclamantului și în final, limitarea dreptului reclamantului la studiu urmează să fie analizat în baza principiului proporționalității.

Conform cap.9.1 pct. 68 din Regulamentul de organizare a studiilor superioare de licență (ciclul I) și integrate (Licență și Master) în Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, aprobat prin procesul verbal nr.2/2 din 27 februarie 2020, raporturile studentului cu instituția de învățământ superior sub aspect academic, financiar și social sunt prevăzute în contractul de studii superioare, elaborat conform modelului stabilit de Universitate și încheiat cu fiecare student în parte la începutul studiilor superioare de licență și integrate, în maximum 15 zile lucrătoare de la demararea anului de studii. Totodată, a fost citat pct. 130 din Regulament.

Instanța de apel a constatat că, raporturile juridice între reclamantul Ali Abed Muhammad și Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” sub aspect academic, financiar și social sunt reglementate prin Contractul cu privire la instruirea la studii superioare a cetățenilor străini din 07 octombrie 2017, astfel că prevederile contractuale cu privire la dreptul discreționar al pîrîtului de a sancționa reclamantul prin aplicarea sancțiunii celei mai drastice – exmatricularea – contravine principiului proporționalității sancțiunii aplicate, în raport cu fapt comisă.

La caz, principiul proporționalității, în accepțiune clasică, presupune că oricare decizie sau măsură adoptată de organele abilitate urmează să se bazeze pe o justă și echitabilă evaluare a faptelor, pe echilibrare adecvată a intereselor implicate, precum și pe o selectare coerentă a mijloacelor și mecanismelor care urmează a fi utilizate în vederea atingerii unui scop predefinit.

Astfel, circumstanța că studentul Abed Ali Muhammad a fost sancționat

contravențional în baza art. 69 alin. (1) din Codul contravențional nu constituie un temei just și echitabil în vederea aplicării măsurii de exmatriculare, or aceasta încalcă principiul echilibrului adecvat al intereselor părților.

Principiul proporționalității poate fi interpretat drept principiul justeții sancțiunii, presupunând că întinderea răspunderii trebuie să fie direct proporțională cu fundamentul acesteia. Sancțiunea urmează a fi strict proporțională și corelativă faptei prejudiciabile imputabile delincventului. Principiul justeții sancțiunii presupune, în primul rând, proporționalitatea sancțiunii în raport cu gravitatea faptei ilicite.

Contrar obiecțiilor apelantului, instanța de apel a notat că menținerea în vigoare a ordinului contestat ar constitui o violare a dreptului la instruire a reclamantului, protejat de art. 2 al Protocolului 1 adițional la CEDO. Or, procesul-verbal cu privire la contravenție MAI05213920 din 15 aprilie 2021, care a stat la baza emiterii ordinului de exmatriculare studentului Ali Abed Muhammad, a fost anulat prin hotărârea din 02 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, menținută prin decizia din 14 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În acest sens, a menționat art.123 alin.(2) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, în mod pripit a emis ordinul de exmatriculare a reclamantului Abed Ali Muhammad în temeiul procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI05213920 din 15 aprilie 2021, a cărei legalitate a fost verificată de către instanțele de judecată, fiind dispusă anularea acestuia, cu repunerea în drepturi a reclamantului.

Subsidiar, conform art.137 din Codul educației, art.42 alin.(2) lit.d) și alin.(3) din Carta Universitară a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, studenții care nu respectă prevederile actelor normative în vigoare și/sau ale actelor interne ale Universității, sînt pasibili de sancționare, în funcție de gravitatea faptei, conform actelor interne ale Universității, inclusiv prin exmatriculare.

Din materialele pricinii, se atestă că, reclamantul Abed Ali Muhammad pe parcursul anilor de studii nu a comis abateri disciplinare, a frecventat toate orele, absențe nu a admis, a susținut toate examenele, restanțe nu are, taxa pentru studii a fost achitată integral și la timp.

Astfel, instanța de apel a semnalat că la aplicarea sancțiunii nu a fost analizată gravitatea faptei, legătura de cauzalitate dintre fapta comisă și procesul de studiu, personalitatea reclamantului, reușita acestuia la studii etc. Prin urmare, rectorul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a dispus exmatricularea studentului Ali Abed Muhammad fără a motiva rațiunea aplicării celei mai grave sancțiuni, fără a verifica circumstanțele cauzei, influența și consecințele comportamentului reclamantului față de reputația instituției de învățământ.

În cele din urmă, instanța de apel a constatat că aceste măsuri nu pot fi considerate rezonabile și proporționale scopului urmărit - dreptul la instruire, care este asigurat străinilor și apatrizilor în condiții egale de aplicare similare cetățenilor Republicii Moldova.

La 18 mai 2023, Instituția Publică Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 14

martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului, recurentul a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel.

Reiterând circumstanțele de fapt și drept, referitor la motivele invocate de către instanța de apel, care în opinia recurentului, a interpretat în mod eronat legea sau analogia dreptului, a indicat că, constatarea instanței de apel privind prevederile contractuale cu privire la dreptul discreționar de a sancționa reclamantul prin aplicarea sancțiunii celei mai grave, exmatricularea, contravine principiului proporționalității sancțiunii aplicate în raport cu fapta comisă, este nefondată fără suport juridic. Or, conform actelor enunțate, precum și a contractului de studii semnat de către intimat, în cazul încălcării prevederilor actelor normative în vigoare și/sau ale actelor interne ale Universității, ultima are dreptul de a exmatricula studentul și a rezoluționa contractul de studii. Studentul/intimat a săvârșit două încălcări ale legislației Republicii Moldova, fapt constatat de către instanța de judecată și recunoscut de către student, după care ținând cont de afectarea imaginii acesteia prin comportamentul neadecvat al studentului a decis exmatricularea studentului de la studii.

Ceea ce ține de aplicarea principiului proporționalității, în procesul de exmatriculare al intimatului, s-a bazat pe o justă și echitabilă evaluare a faptelor ilegale comise, a examinat cu multă atenție acțiunea intimatului contrară normelor legislative și regulamentelor interne, ca, în final, aplicarea sancțiunii să corespundă atingerii unui scop legitim. Conform prevederilor Codului educației și a actelor interne ale Universității, nu este expres prevăzut procedura de aplicare a sancțiunii disciplinare sau tipurile de sancțiuni disciplinare, în funcție de gravitatea faptei se aplică sancțiunea de către administrație, la propunerea biroului facultății. Sancțiunea aplicată are drept scop evitarea producerii pe viitor a unor fapte de acest gen.

Cu trimitere la prevederile art.9 alin.(1), (2) lit.a) din Codul civil, recurentul a afirmat că, prin semnarea contractului cu privire la instruirea la studii superioare integrate a cetățenilor străini, intimatul și-a asumat anumite drepturi și obligații civile. Principiul libertății contractuale oferă posibilitate părților contractante de a stabili conținutul și forma contractului prin acordul de voință al părților asupra clauzelor contractuale. Libertatea contractuală trebuie exercitată în anumite limite, limite conținute în lege, stabilite de ordinea publică și bunele moravuri. Or, în opinia instanței de apel, principiul libertății contractuale presupune, libertatea părților de a deroga de la regulile imperative. Așadar, conform prevederilor contractului, studentul era obligat să cunoască și să respecte legislația Republicii Moldova în vigoare, inclusiv prevederile actelor normative cu privire la instruire, normele de trai și de deplasare pe teritoriul Republicii Moldova stabilite pentru cetățenii străini, iar conform art.6.1. lit. a) contractul poate fi reziliat din inițiativa Universității în următoarele cazuri: nerespectarea de către student a legislației Republicii Moldova în vigoare. Tot aici conform prevederilor contractuale pct.2.2.5 lit. a) Universitatea are dreptul să exmatriculeze studentul în caz de nerespectarea de către student a legislației Republicii Moldova în vigoare.

Ordinul de exmatriculare conține referința la temeiul de fapt și de drept, fiind

stipulate prevederile actelor normative, precum și ale contractului de studii care au fost încălcate de student, precum și actele probante ce confirmă încălcarea repetată a legislației în vigoare, precum și recunoașterea studentului menționată în explicația scrisă personal de acesta.

Copia recursului declarat, prin scrisoarea datată cu 07 iunie 2023 (Vol.II, f.d.10), a fost expediată în adresa intimatului și avocatului Petru Ursu și a fost recepționată la 12 iunie 2023 de către avocat, conform avizului de recepție (Vol.II, f.d.14). Din adresa intimatului s-a restituit corespondența ca fiind nereclamată (Vol.II, f.d.12-13).

La 19 iunie 2023, intimatul Abed Ali Muhammad, reprezentat de avocatul Petru Ursu, a depus referință la cererea de recurs, exprimând poziția în favoarea declarării recursului inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 14 martie 2023, iar cererea de recurs a fost depusă la 18 mai 2023.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei integrale a deciziei instanței de apel către participanții la proces, la data de 12 mai 2023, prin intermediul poștei electronice (Vol.I, f.d.209). Astfel, recursul declarat este în termen.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Recursul declarat de Instituția Publică Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului declarat de Instituția Publică Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în

măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului.

Din analiza recursului declarat rezultă că, Instituția Publică Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” în motivarea recursului depus, a invocat temei de admisibilitate prevederile art. 432 alin. (2) lit. c), d) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că recurentul a făcut trimitere la temeiurile de drept prevăzute de art. 432 alin. (2) lit. c), d) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și anume lit. c) și lit. d), interpretarea eronată a legii și aplicarea în mod eronat a analogiei legii sau analogiei dreptului, nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

În context, Completul de judecată constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat de Instituția Publică Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” nu rezultă că instanța de apel a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa

constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de Instituția Publică Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Instituția Publică Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” împotriva deciziei din 14 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi